

CONTEXT STRATEGIC

Cadrul strategic are scopul de a identifica prioritățile de dezvoltare stabilite la nivel: național, regional, raional. Compartimentul în cauză și propune, de asemenea, să identifice influența pe care o au sau o pot avea strategiile respective asupra dezvoltării comunitare. Din această perspectivă vom analiza în continuare cadrul strategic, precum și importanța acestuia pentru orașul Nisporeni în vederea implementării planului de dezvoltare a orașului.

Cadrul strategic de planificare determină prioritățile/acțiunile locale de dezvoltare și în acest sens, documentul enumeră principalele obiective strategice în cadrul politicilor privind investițiile, infrastructura, energia, mediul, cooperarea pentru dezvoltare etc.

Coerența documentelor de politici locale cu cele regionale și naționale crează condițiile necesare privind cooperarea la nivel local și regional, atragerea și valorificarea eficientă a investițiilor, asigură consens privind dezvoltarea și durabilitatea intervențiilor. De asemenea, un cadru strategic coerent asigură avantaje privind competitivitatea teritorială și guvernarea.

Strategii și programe naționale. *Strategia națională de dezvoltare "Moldova 2020"*, document de dezvoltare strategică a țării, care asigură dezvoltarea economică calitativă și reducerea sărăciei, axat pe 8 priorități de bază, pe care ulterior le transpune în obiective strategice pe termen mediu, care prevăd:

- studii relevante pentru carieră;
- drumuri bune oriunde;
- finanțe accesibile și ieftine;
- business cu reguli clare de joc;
- energie furnizată sigur, utilizată eficient;
- sistem de pensii echitabil și sustenabil;
- justiție responsabilă și incoruptibilă;
- agricultură și dezvoltare rurală: competitivitatea produselor agroalimentare și dezvoltarea rurală durabilă.

Pentru planificarea strategică la nivel local, la fel de importante sunt și documentele de planificare sectorială care stabilesc viziunea și prioritățile de dezvoltare, iar în mod special identifică abordările strategice specifice sectorului. Aici, menționăm Strategia Națională de Descentralizare 2012 – 2015, Strategia Națională de Dezvoltare Regională pentru anii 2013-2015, Strategia de Dezvoltare a Turismului "Turism 2020", Strategia de Dezvoltare a Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii pentru anii 2012-2020, Strategia de Mediu (2014 - 2023), Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor în Republica Moldova 2013-2027, Strategia de Alimentare cu Apă și Sanitație 2014 – 2028, Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, Strategia de Transport și Logistică pe anii 2013-2022 etc.

Strategii și programe regionale. *Strategia de Dezvoltare Regională Centru (2010-2016)* este documentul de nivel regional, care stabilește prioritățile și măsurile specifice dezvoltării regiunii.

Investițiile în domeniul dezvoltării regionale, conform Strategiei sunt orientate spre dezvoltarea echilibrată a regiunii și se realizează în următoarele domenii prioritare:

- reabilitarea infrastructurii fizice;
- susținerea dezvoltării sectorului privat;
- îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice;
- prioritatea orizontală 1: infrastructura de suport a afacerilor și a serviciilor;

- prioritatea orizontală 2: dezvoltarea resurselor umane și consolidarea capacităților.

Pentru a sprijini elaborarea unor proiecte investiționale regionale mai bune, din anul 2012, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a inițiat planificarea regională sectorială în 4 domenii: managementul deșeurilor, apă și canalizare, eficiența energetică a clădirilor publice și drumuri locale și regionale.

Programele regionale sectoriale reprezintă instrumente operaționale care încorporează necesitățile sectoriale corelate cu obiectivele de dezvoltare, definesc necesitatea investițiilor și identifică concepte de proiecte pentru aceste domenii. Procesul elaborării programelor regionale sectoriale facilitează inițiativele locale și regionale în contextul consolidării capacităților APL-urilor de a elabora proiecte la nivel regional.

Modelul de furnizare a serviciilor în sectorul *managementul deșeurilor* este zona de management, ceea ce presupune că la nivelul zonei, comunitățile utilizează aceleași tehnologii, instalații și echipamente. Conform Programului regional sectorial de management al deșeurilor pentru RD Centru, orașul Nisporeni este inclus în zona de management nr.2. Pe termen mediu (2018-2022) se planifică ca toate comunitățile din regiune să fie asigurate cu servicii de colectare a deșeurilor.

În domeniul *alimentării cu apă și canalizare* până în anul 2020, conform țințelor stabilite, circa 65% din populația orașului va fi conectată la sisteme de aprovizionare cu apă și 75% la sisteme de canalizare. Abordarea principală se bazează pe regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare pentru localități grupate în aglomerări logice care, potențial, vor spori numărul de persoane cu acces la sisteme de apă și canalizare. Accentul se va pune pe aglomerările urbane care au cele mai mari densități de populație.

Obiectivul general al Programului regional sectorial în *eficiență energetică* este de a eficientiza consumul de energie în instituțiile publice din Regiunea de Dezvoltare Centru prin trecerea etapizată la noile standarde în conformitate cu cerințele Directivelor UE. Pentru atingerea obiectivului stabilit este necesară renovarea până în anul 2020 a 174 452 m² din suprafața clădirilor publice (rata de reabilitare – 10%). Pentru raionul Nisporeni aceasta presupune renovarea a 11,194 m² (din totalul de 111.937 m²) cu economii de energie de circa 1,769 MWh/an.

Strategii și programe raionale. *Strategia de dezvoltare durabilă a raionului Nisporeni pentru perioada 2013 – 2020* reprezintă cadrul pentru o viziune pe termen lung asupra dezvoltării durabile, în care creșterea economică, coeziunea socială și protecția mediului sunt complementare și se sprijină reciproc.

Abordarea integrată a acestor aspecte va conduce la o mai bună coordonare a actorilor locali și intervențiilor acestora și rezolvarea mai eficientă a problemelor de dezvoltare economico-sociale. În cadrul procesului participativ de planificare strategică a raionului au fost identificate direcțiile de dezvoltare, cărora le corespund anumite obiective strategice, iar orașul Nisporeni este vizat în mod direct în următoarele direcții de dezvoltare și obiective strategice:

Obiectiv strategic	Măsuri
Economie dezvoltată și diversificată	Creșterea competitivității producției agricole și diversificarea antreprenoriatului rural
	Dezvoltarea infrastructurii de susținere a IMM
	Încurajarea dezvoltării industriei alimentare, ușoare și a materialelor de construcții

	Valorificarea potențialului turistic prin dezvoltarea de noi servicii turistice și încurajarea antreprenoriatului turistic
	Creșterea atractivității zonelor de odihnă și agrement
Infrastructură locală modernă și extinsă	Stimularea investițiilor în sistemele de alimentare cu apă și sistemelor de canalizare
	Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii drumurilor
	Protecția mediului natural și a resurselor naturale
	Promovarea unui mod sănătos de viață
Servicii publice calitative și diversificate	Construcția, reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale și de cultură
	Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale și crearea centrelor de asistență socială
	Îmbunătățirea managementului administrativ
Consolidarea cooperării regionale și internaționale	Dezvoltarea capacității instituționale de implementare a Dezvoltării Regionale
	Promovarea imaginii pozitive a raionului
Eficientizarea energetică și dezvoltarea surselor alternative	Clădiri, echipamente, instalații publice

Cadrul strategic orientează activitățile din planul de acțiuni a Strategiei în cauză pentru perioada ulterioară, calendarul realizării lor și responsabilitățile părților implicate. Acțiunile urmează a fi implementate de autoritățile publice locale din oraș în colaborare cu autoritățile publice locale de nivelul II, ministerele de resort și alte instituții publice, precum și cu partenerii de dezvoltare.

EFICIENȚA ENERGETICĂ

Potrivit estimărilor, Republica Moldova importă circa 95% din resursele necesare pentru acoperirea consumului energetic al țării, fapt ce denotă dependența acesteia față de fluctuațiile prețurilor de pe piețele de import. Această dependență creează o influență negativă asupra sectoarelor economiei naționale energofage, ceea ce complică menținerea aceluiași ritm de dezvoltare ca cel al regiunilor sau statelor ce dețin resurse energetice proprii. În același timp, aceasta poate fi considerată o motivație în plus pentru a reduce impactul negativ prin intermediul creșterii eficienței energetice în toate sectoarele economiei naționale.

Creșterea continuă a prețurilor pentru energie în ultimii 10 ani depășește capacitatea de plată a consumatorilor atât a gospodăriilor casnice, cât și celor a sectorului public.

Astfel, numai în perioada 2006-2012 prețul pentru energia electrică s-a dublat, iar prețul gazului natural pentru consumatorii finali a crescut aproape de trei ori.¹ Creșterea prețurilor la energia electrică și gazele naturale, care sunt principala sursă de energie consumată atât în sectorul public, cât și în cel privat/rezidențial, a influențat și continuă să influențeze semnificativ situația economică a populației, precum și a tuturor sectoarelor economiei naționale.

Din aceste considerente, pentru toate categoriile de consumatori, dar în special pentru sectorul public, costurile mari la energie a devenit o povară financiară și economică majoră, care influențează negativ situația bugetelor publice locale. În vederea limitării costurilor pentru energie, multe instituții publice încearcă să reducă din calitatea serviciilor prin deconectarea iluminării stradale, prin reducerea numărului de zile cu încălzire termică și a temperaturii sau altor facilități în instituțiile educaționale. În ceea ce privește situația energetică existentă, putem menționa că pe timp de iarnă, la unii dintre consumatorii care aparțin Primăriei orașului, nu se atinge nivelul necesar de confort termic.

Pentru realizarea dezideratelor ce țin de eficientizarea producerii și consumului de energie, APL Nisporeni este interesată în special de introducerea unor măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile publice gestionate de Primărie, precum și pentru extinderea și reabilitarea iluminatului public. În afară de domeniile ce țin de consumul de energie, Primăria acordă o mare importanță aspectelor ce țin de producerea energiei în viitor, precum și aspectelor de mediu.

În acest context, primăria orașului Nisporeni a aderat și a semnat în anul 2013 Convenția Primarilor care reprezintă un angajament pentru punerea în aplicare practică a politicii europene privind consumul de energie și protecția mediului ambiant. Totodată, documentul reprezintă un angajament voluntar asumat de autoritățile semnatare, prin care se obligă să reducă emisiile de CO₂ cu cel puțin 20 % până în anul 2020 prin implementarea unui Plan de Acțiuni pentru Energia Durabilă (PAED). Actualmente, Primăria Nisporeni elaborează PAED al orașului, care urmează a fi înaintat spre aprobare către Consiliul Local.

---

¹Programul Regional Sectorial în Eficiență Energetică pentru Regiunea de Dezvoltare Centru, accesat la <file:///C:/Users/User/Downloads/PRSEERDCRO4e49f.pdf>

Administrația locală gestionează clădiri care utilizează cantități excesive de energie pentru încălzire și iluminat. În vederea atingerii obiectivelor de economisire a energiei, este necesar ca administrația publică locală din oraș în calitate de proprietar al clădirilor publice să depună eforturi considerabile pentru reabilitarea energetică a edificiilor aflate la balanța, inclusiv: clădirea primăriei, grădinița nr. 1, grădinița nr.2, grădinița nr. 3 „Licurici”, centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere”, centrul de reabilitare și integrare socială a bătrâni „Încredere”, stadionul orașenesc, biblioteca pentru copii.

Totodată, pe parcursul ultimilor ani, primăria Nisporeni a întreprins mai multe măsuri pentru creșterea eficienței energetice în obiectivele gestionate de către primărie. Acestea au vizat în primul rând măsuri de izolare termică a anvelopei clădirilor prin instalarea de ferestre și uși exterioare noi și modernizarea iluminatului stradal prin utilizarea tehnologiilor noi eficiente de iluminare.

Realizarea obiectivelor de economisire a energiei în clădirile publice este posibilă prin elaborarea și punerea în aplicare a unor programe locale de îmbunătățire a eficienței energetice, care să prevadă măsuri de eficiență energetică pentru următoarea perioadă și anume: izolării termică a clădirilor publice, dotarea instalațiilor cu echipamente de reglare și automatizare, precum și utilizarea surselor regenerabile de energie, biomasei pentru încălzire spațială și energiei solare pentru încălzirea apei. De menționat ca, Strategia de dezvoltare durabilă a raionului Nisporeni pentru perioada 2013 – 2020 identifică drept obiectiv strategic *Eficiențizarea energetică și dezvoltarea surselor alternative* care urmează a fi implementat, inclusiv, prin elaborarea de către autoritățile publice locale planurilor proprii de eficiență energetică.

PLANUL DE ACȚIUNI
privind sporirea eficienței energetice în clădirile publice gestionate de primărie

Programe	Proiecte/acțiuni	Perioada de implementare	Departament / Persoane responsabile	Cost estimativ, mii lei	Surse potențială de finanțare
Obiectiv Strategic: Creșterea eficienței energetice la consumatorii publici					
1. Sporirea eficienței energetice în clădirile publice gestionate de primărie	Clădirea primăriei Nisporeni				
	Acțiunea 1. Izolarea termică a pereților exteriori cu aplicarea unui sistem cu polistiren expandat de 100 mm grosime și a soclului cu polistiren extrudat de 100 mm grosime.	2015	Primar/ Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală	279,0	FEE, FISM Buget local/Buget Raional
	Acțiunea 2. Izolarea termică a planșeului de sub acoperiș cu aplicarea unui sistem cu vată minerală cu grosimea de 150 mm și strat superior de protecție. Notă: Suplimentar pot fi necesare acțiuni de reparație în vederea refacerii hidroizolației, pentru a exclude pătrunderea apei (nu este inclus în calcul).	2015	Primar/ Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală	195,9	FEE,FISM Buget local/Buget Raional
	Acțiunea 3. Înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare vechi cu ferestre și uși tip termopan PVC (pachet de sticlă dublă cu straturi termorefectoare Low-E, rame PVC, mecanisme cu diferite posibilități de deschidere (orizontală, verticală) și microventilație.	2015	Primar/ Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală	12,0	FISM,Buget local/Buget Raional
	Acțiunea 4. Izolarea termică a planșeului peste subsol cu aplicarea unui sistem cu polistiren extrudat cu grosimea de 100 mm	2015	Primar/ Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală	61,9	FISM,Buget local/Buget Raional

	Pachet de măsuri pentru îmbunătățirea anvelopei clădirii <i>(Acțiunile 1÷4)</i>	2015	Primar/ Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală	548,8	FEE,FISM Buget local/Buget Raional
	Acțiunea 5. Instalarea unui sistem automat de reglare a temperaturii agentului termic livrat în sistemul de încălzire de la Centrala termică funcție de temperatura exterioară, care: <ul style="list-style-type: none"> • va permite un consum mai eficient al energiei termice • va permite funcționarea conform unui grafic de temperatură care să asigure producerea ACM la o temperatură necesară și sigură din punct de vedere sanitar. <i>Este cunoscută acțiunea bacteriei Legionella care proliferază în apa caldă la temperaturi între 25-45 °C dar care este distrusă la 60 °C.</i>	2015	Primar/ Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală	42,7	FEE,FISM Buget local/Buget Raional
	Acțiunea 6. Înlocuirea becurilor incandescente (10x 60÷100 W) cu lămpi fluorescente compacte (25÷30 W) cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și care să asigure confortul ambiental din punct de vedere cromatic. Note: (1) În calcul s-a considerat o durată medie de funcționare de 10 ore pe zi.(2) În cazul în care este necesară înlocuirea corpurilor de iluminat, se recomandă instalarea unor corpuri de iluminat cu tuburi fluorescente (această soluție nu este inclusă în calcul).	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ- Comunală/ Electro-mecanic întreținere	0,7	Buget local
	Acțiunea 7. Întreținerea corectă a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:	2015	Primar Administrator clădire/	Fără costuri/costuri	

	<ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat ($R_a > 80$) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiental din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci c'nd aceasta nu este necesară. 		Electro-mecanic întreținere	reduce	
Grădinița nr. 1					
	<p>Acțiunea 8. Instalarea unui sistem automat de reglare a temperaturii agentului termic livrat în sistemul de încălzire de la Centrala termică funcție de temperatura exterioară, care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • va permite un consum mai eficient al energiei termice • va permite funcționarea conform unui grafic de temperatură care să asigure producerea ACM la o temperatură necesară și sigură din punct de vedere sanitar. <p><i>Este cunoscută acțiunea bacteriei Legionella care proliferează în apa caldă la temperaturi între 25-45 °C dar care este distrusă la 60 °C.</i></p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ- Comunală/ Director Grădinița nr. 1	47,5	FEE, FISM Buget local/Buget Raional
	<p>Acțiunea 9. Înlocuirea becurilor incandescente (80x60÷100 W) cu lămpi fluorescente compacte (25÷30 W) cu indicele de redare a culorii ridicat ($R_a > 80$) și care să asigure confortul ambiental din punct de vedere cromatic.</p> <p>Note:</p>	2015	Director Grădinița nr. 1/ Electro-mecanic întreținere	5,6	Buget local

	<p>(1) În calcul s-a considerat o durată medie de funcționare de 10 ore pe zi.</p> <p>(2) În cazul în care este necesară înlocuirea corpurilor de iluminat, se recomandă instalarea unor corpuri de iluminat cu tuburi fluorescente (această soluție nu este inclusă în calcul).</p>				
	<p>Acțiunea 10.Întreținerea corespunzătoare a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiental din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci când aceasta nu este necesară. 	2015	Director Grădinița nr. 1/ Electro-mecanic întreținere	Fără costuri/costuri reduse	
Grădinița nr. 2					
	<p>Acțiunea 11.Instalarea unui sistem automat de reglare a temperaturii agentului termic livrat în sistemul de încălzire de la Centrala termică funcție de temperatura exterioară, care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • va permite un consum mai eficient al energiei termice • va permite funcționarea conform unui grafic de temperatură care să asigure producerea ACM la o temperatură necesară și sigură din punct de vedere sanitar. <p><i>Este cunoscută acțiunea bacteriei Legionella care</i></p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală / Director Grădinița nr. 2	43,5	FEE,FISM Buget local/Buget Raional

	<p><i>proliferează în apa caldă la temperaturi între 25-45 °C dar care este distrusă la 60 °C.</i></p>				
	<p>Acțiunea 12.Înlocuirea becurilor incandescente (24 x 75 W) cu lămpi fluorescente compacte (25÷30 W) cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și care să asigure confortul ambiental din punct de vedere cromatic.</p> <p>Note:</p> <p>(1) În calcul s-a considerat o durată medie de funcționare de 10 ore pe zi.</p> <p>(2) În cazul în care este necesară înlocuirea corpurilor de iluminat, se recomandă instalarea unor corpuri de iluminat cu tuburi fluorescente (această soluție nu este inclusă în calcul).</p>	2015	<p>Director Grădinița nr. 2/ Electro-mecanic întreținere</p>	1,7	Buget local
	<p>Acțiunea 13.Întreținerea corespunzătoare a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiental din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci când aceasta nu este necesară. 	2015	Director Grădinița nr. 2/Electro-mecanic întreținere	Fără costuri/costuri reduse	
Grădinița nr. 3					
	<p>Acțiunea 14.Instalarea unui sistem automat de reglare a temperaturii agentului termic livrat în</p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director	43,5	FEE,FISM Buget local/Buget

	<p>sistemul de încălzire de la Centrala termică funcție de temperatura exterioară, care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • va permite un consum mai eficient al energiei termice • va permite funcționarea conform unui grafic de temperatură care să asigure producerea ACM la o temperatură necesară și sigură din punct de vedere sanitar. <p><i>Este cunoscută acțiunea bacteriei Legionella care proliferază în apa caldă la temperaturi între 25-45 °C dar care este distrusă la 60 °C.</i></p>		Grădinița nr. 3		Raional
	<p>Acțiunea 15.Întreținerea corespunzătoare a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiental din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci când aceasta nu este necesară. 	2015	Director Grădinița nr. 3/ Electro-mecanic întreținere	Fără costuri/costuri reduse	
Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere”					
	<p>Acțiunea 16.Izolarea termică a pereților exteriori cu aplicarea unui sistem cu polistiren expandat de 100 mm grosime și a soclului cu polistiren extrudat de 100 mm grosime.</p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere”	246,9	FEE,FISM Buget local/Buget Raional

<p>Acțiunea 17. Izolarea termică a planșeului de sub acoperiș cu aplicarea unui sistem cu vată minerală cu grosimea de 150 mm și strat superior de protecție.</p> <p>Notă: Suplimentar pot fi necesare acțiuni de reparație în vederea refacerii hidroizolației, pentru a exclude pătrunderea apei (nu este inclus în calcul).</p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere”	197,2	FEE, FISM Buget local/Buget Raional
<p>Acțiunea 18. Izolarea termică a planșeului peste subsol cu aplicarea unui sistem cu polistiren extrudat cu grosimea de 100 mm</p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere”	66,5	FISM, Buget local/Buget Raional
<p>Pachet de măsuri pentru îmbunătățirea anvelopei clădirii (Acțiunile 16÷18)</p>		Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere”	510,6	FEE, FISM Buget local/Buget Raional
<p>Acțiunea 19. Instalarea unui sistem automat de reglare a temperaturii agentului termic livrat în sistemul de încălzire de la Centrala termică funcție de temperatura exterioară, care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • va permite un consum mai eficient al energiei termice • va permite funcționarea conform unui grafic de temperatură care să asigure producerea ACM la o temperatură necesară și sigură din punct de vedere sanitar. <p><i>Este cunoscută acțiunea bacteriei Legionella care proliferază în apa caldă la temperaturi între 25-45</i></p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere”	42,7	FEE, FISM Buget local/Buget Raional

	°C dar care este distrusă la 60 °C.				
	<p>Acțiunea 20.Înlocuirea becurilor incandescente (119x 60 W) cu lămpi fluorescente compacte (25÷30 W) cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și care să asigure confortul ambiantal din punct de vedere cromatic.</p> <p>Note:</p> <p>(1) În calcul s-a considerat o durată medie de funcționare de 10 ore pe zi.</p> <p>(2) În cazul în care este necesară înlocuirea corpurilor de iluminat, se recomandă instalarea unor corpuri de iluminat cu tuburi fluorescente (această soluție nu este inclusă în calcul).</p>	2015	Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere” / Electro-mecanic întreținere	1,7	Buget local
	<p>Acțiunea 21.Întreținerea corespunzătoare a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiantal din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci când aceasta nu este necesară. 	2015	Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere” / Electro-mecanic întreținere	Fără costuri/costuri reduse	
Centrul de reabilitare și integrare socială a bătrânilor „Încredere”					
	Acțiunea 22. Izolarea termică a pereților exteriori cu aplicarea unui sistem cu polistiren expandat de 100 mm grosime și a soclului cu polistiren extrudat	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-	168,6	FEE,FISM Buget local/Buget Raional

	de 100 mm grosime.		Comunală/ Director Centrul de reabilitare și integrare socială a bătrânilor „Încredere”		
	Acțiunea 23. Izolarea termică a planșeului de sub acoperiș cu aplicarea unui sistem cu vată minerală cu grosimea de 150 mm și strat superior de protecție. Notă: Suplimentar pot fi necesare acțiuni de reparație în vederea refacerii hidroizolației, pentru a exclude pătrunderea apei (nu este inclus în calcul).	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de reabilitare și integrare socială a bătrânilor „Încredere”	281,2	
	Acțiunea 24. Înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare vechi cu ferestre și uși tip termopan PVC (pachet de sticlă dublă cu straturi termorelectoare Low-E, rame PVC, mecanisme cu diferite posibilități de deschidere (orizontală, verticală) și microventilație.		Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de reabilitare și integrare socială a bătrânilor „Încredere”	119,3	FISM, Buget local/Buget Raional
	Pachet de măsuri pentru îmbunătățirea anvelopei clădirii (Acțiunile 22÷24)		Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de reabilitare și integrare socială a bătrânilor „Încredere”	569,1	FEE, FISM Buget local/Buget Raional
	Acțiunea 25. Instalarea unui sistem automat de reglare a temperaturii agentului termic livrat în sistemul de încălzire de la Centrala termică funcție de temperatura exterioară, care: • va permite un consum mai eficient al energiei	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de	42,7	FEE, FISM Buget local/Buget Raional

	<p>termice</p> <ul style="list-style-type: none"> • va permite funcționarea conform unui grafic de temperatură care să asigure producerea ACM la o temperatură necesară și sigură din punct de vedere sanitar. <p><i>Este cunoscută acțiunea bacteriei Legionella care proliferază în apa caldă la temperaturi între 25-45 °C dar care este distrusă la 60 °C.</i></p>		risc „Renaștere”		
	<p>Acțiunea 26 Înlocuirea becurilor incandescente (15 x 60 W) cu lămpi fluorescente compacte (25÷30 W) cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și care să asigure confortul ambiental din punct de vedere cromatic.</p> <p>Note:</p> <p>(1) În calcul s-a considerat o durată medie de funcționare de 10 ore pe zi.</p> <p>(2) În cazul în care este necesară înlocuirea corpurilor de iluminat, se recomandă instalarea unor corpuri de iluminat cu tuburi fluorescente (această soluție nu este inclusă în calcul).</p>	2015	Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere” / Electro-mecanic întreținere	1,1	Buget local
	<p>Acțiunea 27 Întreținerea corespunzătoare a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiental din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. 	2015	Director Centrul de asistență socială a copiilor în situație de risc „Renaștere” / Electro-mecanic întreținere	Fără costuri/costuri reduse	

<ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci când aceasta nu este necesară. 				
Stadionul orășenesc				
<p>Acțiunea 28. Izolarea termică a pereților exteriori cu aplicarea unui sistem cu polistiren expandat de 100 mm grosime și a soclului cu polistiren extrudat de 100 mm grosime.</p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Stadion orășenesc	649,8	FISM, Buget local/Buget Raional
<p>Acțiunea 29. Izolarea termică a planșeului de sub acoperiș cu aplicarea unui sistem cu vată minerală cu grosimea de 150 mm și strat superior de protecție.</p> <p>Notă: Suplimentar pot fi necesare acțiuni de reparație în vederea refacerii hidroizolației, pentru a exclude pătrunderea apei (nu este inclus în calcul).</p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală / Director Stadion orășenesc	513,0	FEE, FISM Buget local/Buget Raional
<p>Pachet de măsuri pentru îmbunătățirea anvelopei clădirii (Acțiunile 28÷29)</p>		Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Stadion orășenesc	1162,8	FEE, FISM Buget local/Buget Raional
<p>Acțiunea 30. Instalarea unui sistem automat de reglare a temperaturii agentului termic livrat în sistemul de încălzire de la Centrala termică funcție de temperatura exterioară, care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • va permite un consum mai eficient al energiei termice • va permite funcționarea conform unui grafic de temperatură care să asigure producerea ACM la o temperatură necesară și sigură din punct de vedere sanitar. <p><i>Este cunoscută acțiunea bacteriei Legionella care</i></p>	2015	Serviciul Construcții Gospodărie Locativ-Comunală/ Director Stadionul	48,3	FEE, FISM Buget local/Buget Raional

	<i>proliferează în apa caldă la temperaturi între 25-45 °C dar care este distrusă la 60 °C.</i>				
	<p>Acțiunea 31.Întreținerea corespunzătoare a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiental din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci când aceasta nu este necesară. 		Director Grădinița „Stadionul orășenesc/ Electro-mecanic întreținere	Fără costuri/costuri reduse	
Biblioteca pentru copii					
	<p>Acțiunea 32.Întreținerea corespunzătoare a sistemului de iluminat - acțiuni avute în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La înlocuirea tuburilor fluorescente – instalarea tuburilor cu indicele de redare a culorii ridicat (Ra>80) și eficiență ridicată (până la 20% mai multă lumină față de tuburile standard), cu indicele de temperatură a luminii care să asigure și confortul ambiental din punct de vedere cromatic. • Întreținerea sistemului de iluminat – curățarea corpurilor de iluminat. • Gestionarea sistemului de iluminat – deconectarea luminii în încăperi atunci când aceasta nu este necesară. 	2015	Director Biblioteca pentru copii/ Electro-mecanic întreținere	Fără costuri/costuri reduse	
2. Sensibilizarea populației privind necesitatea	<p>Acțiunea 33.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sesiuni de instruire dedicate funcționarilor din primărie, consumatorilor finali cu privire la 	2015	Primar/ Departamentul de Relații cu publicul	Fără costuri/costuri reduse	

măsurilor de eficiență energetică	<p>măsurile de eficiență energetică posibile și la modul lor de implementare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Campanii de informare în școli cu exemple de bună practică. • Va crește astfel gradul de conștientizare cu privire la aceste aspecte și va fi stimulat un comportament care favorizează reducerea consumurilor de energie. 					
	<p>Actiunea34.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de Servicii sau/și a unui Punct de Informare cu privire la eficiența energetică. • Zona de informare poate fi și pe site-ul Primăriei. Exemplu:Un simplu click spre economia de energie (acestea putând fi platforme on-line realizate în cadrul unor proiecte de eficiență energetică după exemple din țări europene sau cu legătură inclusă în site-ul Primăriei la www.topten.info.ro sau www.buy-smart.info sau www.appliance-energy-costs.eu/ro/) 	2015	Primar/ Departamentul de Relații cu publicul	Fără costuri/costuri redușe		
	<p>Actiunea 35. Organizarea Zilelor Municipale ale Energiei, cu competiții, cu accent pe participarea tinerei generații și premiarea celor mai bune acțiuni de utilizare eficientă a energiei.</p>	2015	Primar/ Departamentul de Relații cu publicul	Fără costuri/costuri redușe		
				Clădiri publice	3113,6	
				Total general	3113,6	